Āraišu ezerpils eksperimentālajai ēkai spāru svētki

Septembrī Āraišu ezerpils Arheoloģiskā parkā tika atzīmēti eksperimentālās ēkas, kas top Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītā projekta "Āraišu ezerpils dzīvojamā ēka: zinātnisks pētījums, zināšanas un prasmes ceļā uz autentisku rekonstrukciju" ietvaros, spāru svētki.

Ēkas būvniecība t.s. Meitu salā uzsākta jau 2021.gadā, un to veic seno amatu meistars Andris Roze un vēsturnieks Edgars Žīgurs. Būvniecība joprojām turpinās, bet spāru uzlikšana iezīmē mājas jauno dzīvi šeit – pateicību visiem iesaistītajiem par jau padarīto un cerību piepildījumu nākotnē.

Šobrīd, rūpējoties par rekonstrukcijas saglabāšanu un interpretējot sabiedrībai seno latgaļu 9. - 10.gadsimta dzīvesvietu - ezerpili, būtiski ir nodrošināt specifisku prasmju un zināšanu iegūšanu, apkopošanu un tālāknodošanu, kas nepieciešamas rekonstrukcijas saglabāšanai ilgtermiņā. To vidū ir gan tradicionālās amatprasmes, gan zināšanas par izmantojamo materiālu iegūšanu un īpašībām, gan būvdetaļu, gan ēkas kopumā konstruktīvie risinājumi. Ēka tiek būvēta ar ezerpils arheoloģiskajos izrakumos atrasto seno darba rīku kopijām, un tās tapšanas procesam var sekot ikviens.

Arheoloģiskā parka apmeklētājiem ir iespēja pārrunāt ar būves meistariem dzelzs laikmeta ēku celtniecības principus un īpatnības.

Pēc būvniecības pabeigšanas ēku plānots iekārtot atbilstoši arheoloģiskajos izrakumos atrastajām liecībām – ar tolaik izmantotajiem iedzīves priekšmetiem, lai apmeklētājiem dotu iespēju izzināt un pieredzēt ikdienas dzīvi vairāk kā tūkstoš gadu senā pagātnē.

Ar Āraišu ezerpils rekonstrukcijas tapšanas stāstu aicinām iepazīties ekspozīcijā Apmeklētāju centrā. Ekspozīcijā ir iespēja aplūkot orģinālpriekšmetus, kas atrasti Āraišu ezerpils izrakumos, uzzināt par zemūdens arheoloģijas aizsākumiem Latvijā un harizmātisko arheologu Jāni Apalu, kas sekojot norādēm teikās atrada ezerpilis.

Apmeklētāju centra būvniecība īstenota Eiropas Savienības fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.5.1. specifiskā atbalsta mērķa "Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus" sadarbības projekta "Kultūra, vēsture, arhitektūra Gaujas un laika lokos" (Nr.5.5.1.0/17/I/004) ietvaros. Amatas novada pašvaldība projektu īsteno sadarbībā ar Siguldas novada pašvaldību, kas ir projekta vadošais partneris.

Attēlā: Spāru svētku svinībās Amatas apvienības pārvaldes Tūrisma un Āraišu ezerpils nodaļas vadītāja Eva Koljera, Āraišu ezerpils Arheoloģiskā parka arheoloģe Laura Lēģere, projekta koordinatore Ieva Dreibante, seno amatu meistars Andris Roze un vēsturnieks Edgars Žīgurs. Foto no Āraišu ezerpilas Arheoloģiskā parka arhīva.

"*Šis/ī atspoguļo autora viedokli. Programmas vadošā iestāde neatbild par tajā ietvertās informācijas iespējamo izmantošanu.*"